

راهنمای نوشتن درباره کتاب‌ها

چگونه نوشتن را از خواندن آغاز کنیم

روح‌الله چاوشی

۱۳۹۹

سرشناسه: چاوشی، روح الله، * عنوان و نام پدیدآور: راهنمای نوشتن درباره کتاب‌ها: چگونه نوشتن را از خواندن آغاز کنیم/ روح الله چاوشی. * مشخصات نشر: تهران: نشر آن‌سو، ۱۳۹۹. * مشخصات ظاهری: ۱۲۸ ص؛ ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م. * شابک: 978-622-9660-07-2 * وضعیت فهرست نویسی: فیا * عنوان دیگر: چگونه نوشتن را از خواندن آغاز کنیم. * موضوع: نویسندگی * موضوع: Authorship * موضوع: نگارش علمی و فنی * موضوع: Technical writing * رده بندی کنگره: ۱۴۵ PN * رده بندی دیویی: ۸۰۸/۰۲ * شماره کتابخانه ملی: ۶۲۳۷۵۳۵

راهنمای نوشتن درباره کتاب‌ها

چگونه نوشتن را از خواندن آغاز کنیم

روح الله چاوشی

امور هنری: آتلیه سایه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۶۰۰-۷-۲

چاپ اول: ۱۳۹۹ | شمارگان: ۵۰۰ نسخه | بها: ۳۲۰۰۰ تومان

© ۱۳۹۹ حق نشر محفوظ و مخصوص نشر آن‌سو است.

بهره‌برداری و نقل قول بدون ذکر منبع به هر صورتی

بدون اجازه ناشر ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

www.aansoo.ir

aansoo.pub@gmail.com

فهرست

۹	سخن آغازین
۱۱	فصل یکم: مرور کتاب چیست؟
۱۳	درآمد
۱۷	کسب و کار مرور نویسی
۱۹	مرور کتاب چه چیزهایی نیست؟
۲۷	چه نوع نوشته‌هایی مرور کتاب قلمداد می‌شوند؟
۳۳	مرور کتاب با چه فایده‌ای دارند؟
۳۵	فصل دوم: مرور کتاب خوب چه ویژگی‌هایی دارد؟
۳۷	درآمد
۳۹	نه کوتاه، نه طولانی، نه سطحی، نه عمیق؛ آن قدر که لازم است
۴۳	بی‌طرف و صادق، فقط همین!
۴۵	این «مرور کتاب» است، شعریست، مقاله علمی هم نیست!
۴۹	جمع‌بندی
۵۱	فصل سوم: انتخاب، مطالعه و تحلیل کتاب
۵۳	درآمد
۵۵	انتخاب کتاب
۶۱	مطالعه کتاب
۶۵	تحلیل کتاب
۶۹	جمع‌بندی
۸۱	فصل چهارم: نوشتن نسخه اولیه مرور
۸۳	درآمد
۸۶	بخش‌های اصلی مرور کتاب

۸۹	نگارش بندهای اصلی
۹۵	نگارش بندهای مکمل
۱۰۳	جمع‌بندی
۱۰۵	فصل پنجم: آماده کردن نسخه نهایی
۱۰۷	درآمد
۱۰۹	آراستن عبارت‌ها و ترمیم لحن
۱۱۷	بیراستن عبارت‌های زائد
۱۲۳	ویرایش نهایی
۱۰۳	جمع‌بندی

سخن آغازین

شاید برخی عقیده داشته باشند کتاب خواندن کار ساده‌ای است، اما وقتی تلاش کنیم درباره کتاب‌هایی که می‌خوانیم بنویسیم، مطالعه دشوارتر از آنچه به نظر می‌رسد خواهد شد. در سوی دیگر، نوشتن در آغاز کاری دشوار به نظر می‌رسد، ولی شاید وقتی بخواهیم درباره کتابی که مطالعه کرده‌ایم بنویسیم، ساده‌تر از آنچه به نظر می‌رسید باشد. این کتاب فراخوان و راهنما برای قرار گرفتن در مرز خواندن و نوشتن است.

گرچه نویسندگی و معرفی کتاب شغلی مستقل در میان شغل‌های مرتبط با نوشتن و خواندن است، در کشور ما آنچنان پر رونق و پردرآمد نیست که کسی حاضر باشد برای آراختن این مهارت و کسب درآمد از قیل آن دوره آموزشی بگذرانند. بنابراین، بهتر است کتاب پیش‌رو را دریچه‌ای برای آغاز نوشتن بدانیم که به ما کمک می‌کند نوشتن را از خواندن آغاز کنیم.

مهارت‌ها و نکته‌هایی که در فصل‌های پنج‌گانه این کتاب معرفی شده است در گام نخست شیوه مطالعه و خواندن کتاب را بهبود می‌بخشد و در گامی دیگر راه و رسم صحیح نوشتن را می‌آموزد. راه و رسم نویسی که در همه مراحل تحصیلی در مدرسه و دانشگاه بدان کم‌توجهی می‌شود؛ در نتیجه هر نسلی بعد از نسل دیگر فرهنگ و اندیشه‌ای ضعیف‌تر را به خود می‌بخشد.

ناتوانی ما در نوشتن که اصل و ریشه آن در ناتوانی‌مان در خواندن نهفته است چرخه نامیمونی را ایجاد می‌کند که امروز بیش و کم آن را در اطراف خود می‌بینیم. خواندن آثار نسل‌های گذشته که نوشتن را با مطالعه آثار

فردوسی، سعدی، بیهقی و امثال آنان آموخته بودند چه دلربا است، اما هزار افسوس که فرزندان نسل‌های بعد از آن سرچشمه‌ها آب نخوردند و با ذهن و زبانی نحیف و ناپخته قلم به دست گرفتند تا آثاری بیافرینند و نسل بعد از خود را ناتوان‌تر و بی‌مایه‌تر از خود پرورند.

آنچه می‌تواند ما را از این سیر قهقریایی نجات دهد مطالعه انتقادی و نوشتن همراه با خواندن است که به تدریج ذهن ما را از انفعال در برابر نوشته‌های سست و بی‌مایه رها می‌کند. وقتی تلاش می‌کنیم درباره کتاب‌هایی که می‌خوانیم بنویسیم در می‌یابیم کدام کتاب‌ها از عمق بیشتری برخوردارند و کدام در سطح پایان می‌پذیرند، کدام نویسندگان زبان و ذهنی پرورده دارند و کدام کم‌مایه و بی‌مایه‌اند، در می‌یابیم چه راه‌هایی برای بیان بهتر اندیشه ما وجود دارد و علاوه بر این «هزار نکته باریک‌تر ز مو» که فقط با تجربه آشکار می‌شود.

بنابراین، آنچه در فصل‌های آینده می‌خوانید راهی میان‌بر است که خواندن و نوشتن را با یکدیگر پیوند می‌دهد. و راه نقد و اصلاح را در فضای کتاب و اندیشه می‌گشاید. امید که برای علاقه‌مندان نمربخش باشد. در پایان لازم است اشاره کنم همه نمونه‌ها و مثال‌هایی که از مرورها و نقدها و... در فصل‌های مختلف نقل شده از نوشته‌های نگارنده است و هیچ مثالی از دیگر نویسندگان نقل نشده است.